

Sadržaj: str.

1.0. Uvod 2

1.1. Trend 3

1.2. Metode utvrđivanja trenda 4

1.3 Vrste trenda 6

- linearni trend 6

- parabolički trend 12

- eksponencijalni trend 14

1.4. Isključenje trenda 16

1.5. Ekstrapolacija trenda 16

1.6. Rezime 17

1.7. Literatura 19

1. UVOD

“Vreme je

Presporo za one koji cekaju,

Prebrzo za one koji se boje,

Predugo za one koji tuguju,

Prekratko za one koji se raduju;

Ali za one koji se vole

Vreme je večnost.”

Henryvan Dyke

Dugoročna razvojna tendencija pojave (trend) javlja se pod uticajem relativno stabilnih faktora, koji dugoročno deluju u istom pravcu. Pod njihovim uticajem pojava teži da raste, pada ili se održava na približno istom nivou poput prave ili krive linije koja, kada se identifikuje, pokazuje prosečno kretanje pojave. Ovako možemo definisati trend samo za godišnje podatke. Uopšteno, za trend možemo reći da predstavlja razvojnu tendenciju pojave u okviru posmatranog vremenskog perioda (dnevni, mesečni ili neki drugi podaci) koga bira istraživač.

Trend označava karakterističnu i zakonomernu liniju kretanja neke pojave u vremenu kao niz prosečnih, teorijskih tačaka i vrednosti kroz koje bi posmatrana pojava prolazila po svojoj prirodi. To je, dakle, linija ili putanja centralne tendencije u toku i razvoju pojava. Izražava se kao funkcija godišnjih perioda vremena u okviru dužih vremenskih razdoblja. Ekstrapolacijom trenda moguće je predviđati buduća kretanja pojave. Izbor matematičke funkcije, pomoću koje će se izraziti trend, zavisi od ocene vrste i oblika kretanja promatrane pojave. Za trend analizu potrebne su dovoljno dugacke, stacionarne serije podataka!

1.1. TREND

Statistički model trenda

$$Y = \beta_0 + \beta_1 * x + \dots + \beta_k * x^k + \varepsilon$$

Gde su:

Y- zavisno promenljiva (podaci serije)

x - nezavisno promenljiva (vreme- skup svih nezavisnih faktora koji deluju na pojavu)

$\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_k$ – parametri skupa

k – stepen polinoma

ε – slučajna greška ili stohastički član.

Slučajna greška

$$\varepsilon = Y - \hat{Y} = Y - Y_t$$

Ocenjena funkcija trenda

$$\hat{Y}_t = b_0 + b_1 * x + \dots + b_k * x^k$$

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com